

Presse, undret mig over den Tyrketro paa Toldbeskyttelsen, som Agrarerne i Virkeligheden vise. Det er jo det almindelige agrariske Argument, at vi maa bort fra Toldbeskyttelsen for at komme bort fra Industrien, for at komme bort fra Byerne, for at beholde Arbejdskraften ude paa Landet. Man læser i Agrarpresen om, at den toldbeskyttede Industri er i Stand til at lønne sine Arbejdere saa overordentlig højt, at Arbejdskraften drages fra Landet ind til Byerne; derved bliver der Mangel paa Arbejdskraft ude paa Landet, og derved stiger Lønnen ogsaa derude. De ville alle indrømme mig, at de ikke en, men mange Gange have læst og hørt denne Argumentation i den agrariske Agitation. Hvis det var Tilfældet, vilde jo Toldbeskyttelsen være ganske udmærket. Hvis det var Tilfældet, maatte jo Arbejderne og netop Landarbejderne være Protektionister. Hvis Agrarerne havde Ret, vilde det jo være taabeligt, om Landarbejderne ikke ønskede en Udvikling, der frembragte en stor Industri, stærkt voksende Byer, stærkt forhøjet Løn, en Inddragning af Arbejderne til Byerne, Mangel paa Arbejdskraft ude paa Landet og derigennem stigende Løn ogsaa ude paa Landet. Landarbejderne, Husmændene maatte være taabelige, om de ikke slattede sig til Protektionismen, hvis Agrarerne havde Ret i deres Argumentation. Men Agrarerne have ikke Ret. Jeg tror netop, at den Frihandelsudvikling, vi have haft her i Landet, som jeg før sagde, ved at fremme en Landbrugsindustri ogsaa i høj Grad har fremmet vore Byerhvervs Udvikling.

Maa jeg ved denne Lejlighed advare, saa stærkt, jeg er i Stand til, mod at komme ind paa en hvilken som helst Form for Gartneribeskyttelse. Frugtolden og Konservestolden er et godt Skridt i Retning af den Gartneribeskyttelse, som mange af vore Gartnere have arbejdet for i mange Aar, og som Højre jo ogsaa altid har været villigt til gaa ind paa. Jeg tror, det er en gal Vej at gaa, og jeg tror, at vi der kunne henvise til Landbruget. Det har klaret sig ved Frihandel, det har klaret sig uden Told — heldigvis —, og det samme vil vort Gartneribrug gøre. Men det kan ikke nægtes, at Frugtolden og Konservestolden er det første Skridt til Gartneriprotektionisme. Jeg tror netop, at Frugtimporten har sin store Rolle i Gartneriets Udvikling. Vi have saaledes ved Vintertid, f. Eks. til Juletræet, kunnet forsyne os i nogle Aar med amerikanske Æbler. Jeg husker, at for

en 3—4 Aar siden, da denne Import begyndte, blev jeg meget forbausset ved i Vinduerne at se, at man kunde købe 5 Pd. meget gode, rigtig smukke og meget velsmagende Æbler for 1 Kr. ved Juletid; vi købte dem naturligvis og havde dem til Julen. Saaledes er det gaaet i mange Hjem, og det har medført, at Folk have faaet Smag for Æbler og ikke blot ville have dem ved en saadan Højtid, men hele Aaret rundt, og det medfører i Virkeligheden stigende Efterspørgsel ogsaa efter dansk Frugt. Importen skader slet ikke den hjemlige Industri; den vænner i mange Tilfælde Forbrugerne til at bruge en Vare, og vil netop derved skabe et Marked ogsaa for den hjemlige Industri og for det hjemlige Land- og Havebrug.

Men, siger man fra protektionistisk Side, det gaar dog ikke an kun at have denne ene Streng paa vor Bue. Man anser det for en stor Fare, at det danske Landbrug er henvist udelukkende til Eksporten til England, der heldigvis endnu staar aaben. Man maler os engelsk Toldbeskyttelse for Øje, man maler os Fanden paa Væggen, og Fanden hedder jo, som De alle sammen vide, Chamberlain. Det er egentlig den stadige Argumentation, deri løber hele den protektionistiske Agitation til syvende og sidst ud: Husk paa Chamberlain! Nu er der det mærkelige, at da Toldloven var for her i Tinget sidste Gang i 1897, maalede ogsaa Højres daværende Toldordfører, Julius Wulff, Chamberlain paa Væggen. Han sagde: Pas paa! Han havde allerede den Gang i 1897 faaet Øje paa Chamberlain, og han sagde: Chamberlain sejrer, England lukker, thi England gaar over til Beskyttelsen. Da var Chamberlain lige begyndt at komme frem, og nu skulde man tro, at Julius Wulff som en god dansk Mand maatte se en Fjende i Chamberlain, thi hvis virkelig Chamberlains Ideer skulde sejre, vilde det være en stor Ulykke for dansk Landbrug og dansk Erhvervsliv; det er klart nok. Men i Stedet derfor var Julius Wulff og Protektionisterne saa inderlig glade ved Chamberlain; de gjorde ham til et Geni, langt stærkere, end han i Virkeligheden har vist sig at være. Det havde været meget taabeligt, om vi herhjemme i 1897 havde bygget en ny Toldlov paa Hr. Wulffs Advarsler mod Chamberlain, thi nu er Chamberlain en slagen Mand, heldigvis.

Men, siger man saa, hans Ideer dukke op igen. Jeg siger, at saa kender man ikke Historien nøje. Der er det sidste Aar sket en Begivenhed i England, en verdenshisto-